

Michaela Polanská:

**Questionnement sur la diversité du Pavlovien
par l'étude technologique des gisements moraves.**

Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 66. 446 Pp.

ISBN 978-80-7524-041-5. Brno 2020.

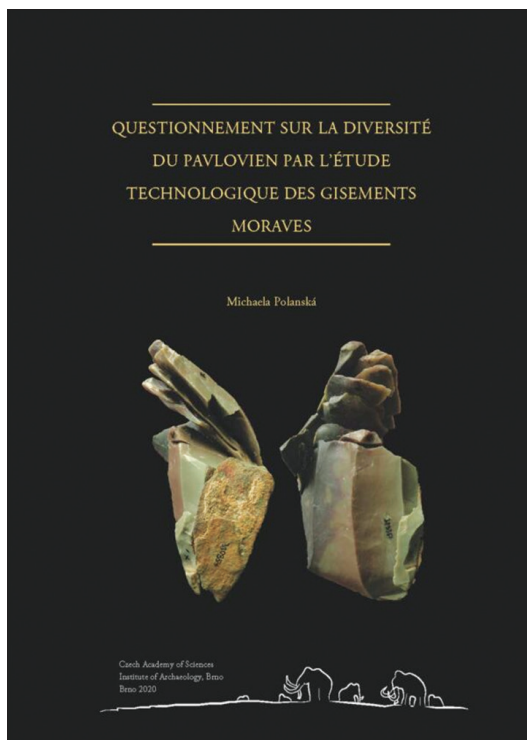
Zdeňka Nerudová

Knižní verze úspěšně obhájené disertační práce na pařížské Sorbonně (roku 2018) detailně analyzuje vybrané soubory moravského pavlovienu. Autorka vychází z premisy, že dřívější, Bohuslavem Klímou naznačená periodizace pavlovienu, případně definice dalších autorů, používají nesourodé prvky. Měla-li by být pro periodizaci pavlovienu použita například kostěná a parohová industrie, ta na mnoha lokalitách, zejména povrchových, logicky chybí a tyto lokality nelze tedy detailně chronologicky členit. Autorka se proto zaměřila na kamennou štípanou industrii, s jejíž pomocí, detailní analýzou homogenních souborů, se snažila definovat jednotlivé skupiny pavlovienu. První definovanou skupinou je skupina lokalit s mikropilkami, druhou skupinou jsou lokality s geometrickými mikrolity a třetí skupinou lokality s hroty typu Milovice. Do skupiny první patří dle autorky Pavlov VI a Dolní Věstonice II – západní svah. Do druhé skupiny byly zahrnuty lokality Předmostí Ib a Předmostí III (a snad také palimpsestní lokality Pavlov I, Předmostí Ia a Milovice IV). Poslední, třetí skupina byla zjištěna na lokalitě Milovice I, sektor G a H. Pouze první dvě skupiny podle autorky spadají do pavlovienu „*sensu stricto*“.

Využití jednoho konkrétního typu kameného nástroje k definici či periodizaci je myšlenka velmi správná. Získané výsledky vypadají velmi přesvědčivě, ale jak si je sama autorka dobře vědoma – musí být verifikovány na dalších pavlovienských lokalitách, nejlépe v kontextu s absolutním datováním a ideálně také v širším geografickém měřítku. Aby mohla mít definice skutečně širší platnost, měly by být porovnávány funkčně stejné lokality. Autorkou definované typy (mikropilka, geometrické mikrolity, hroty) naznačují funkčně rozdílně zaměřené lokality. Proto je nezbytné, aby kromě technických způsobů produkce mikrolitů byly studované i vlastní mikrolity. Otázkou je, kdo z profesionálních archeologů má zbytný čas, aby na mikrolitických nástrojích sledoval jednotlivé charakteristiky, definované autorkou (např. fig. 120, 264).

Práce je vydaná ve francouzštině, což možná bude limitovat část čtenářů, kteří by si jinak anglickou verzi zcela jistě rádi přečetli. Obrazové přílohy obsahují stručné trojjazyčné popisky, nejdůležitější technologické popisky jsou bohužel pouze ve francouzštině. V knize je obsažen také stručný anglický a slovenský souhrn. Na druhou stranu by se kniha

mohla stát názorným příkladem některým doktorandům, jak by měla disertační práce vypadat nejen co se týká kvality grafických příloh a autorských kreseb kamenné štěpané industrie, ale i šíře záběru vlastní práce. Je pochopitelné, že takovéto dílo nelze napsat za několik dní, ale je mu zapotřebí věnovat několikaleté úsilí.

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). Uvedené se nevztahuje na díla či prvky (např. obrazovou či fotografickou dokumentaci), které jsou v díle užity na základě smluvní licence nebo výjimky či omezení příslušných práv.